

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

Νομοθεσία SEVESO για την Πρόληψη των Κινδύνων από Βιομηχανικά Ατυχήματα

1. Η Οδηγία SEVESO

Οι αρχές για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή νομοθεσία αντιμετώπισης βιομηχανικών ατυχημάτων τέθηκαν με την Οδηγία του 1967 για τις επικίνδυνες ουσίες (Directive 67/548/EEC). Το 1976 η Ευρωπαϊκή Κοινότητα χρηματοδότησε τη μελέτη των κινδύνων που σχετίζονται με επικίνδυνες βιομηχανικές δραστηριότητες. Η μελέτη αυτή αποκάλυψε ότι οι περισσότεροι υφιστάμενοι νόμοι και κανονισμοί σχετικά με τις επικίνδυνες βιομηχανικές δραστηριότητες απευθύνονταν κυρίως στη διασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων, της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και στον έλεγχο της ρύπανσης, αλλά μόνο κάτω από κανονικές συνθήκες λειτουργίας των εγκαταστάσεων. Έτσι, η συγκεκριμένη μελέτη επιβεβαίωσε το γεγονός ότι δεν υπήρχε νομοθετική κάλυψη για την περίπτωση μη κανονικών συνθηκών λειτουργίας μιας εγκατάστασης, ανεξάρτητα από το γενεσιουργό τους αίτιο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνοντας υπόψη τη βιομηχανική και οικιστική ανάπτυξη, τα βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης που συνέβησαν όπως η έκρηξη στο Flixbourgh (Ηνωμένο Βασίλειο 1974) και η διαρροή προπυλενίου στο Beek (Ολλανδία 1975), την πολυπλοκότητα των νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος, προχώρησε στη δημιουργία της Οδηγίας 82/501/EC γνωστή και ως SEVESO (24/6/1982) για τον έλεγχο των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης έκτασης, που περιλαμβάνει ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες (EC 82/501 Directive SEVESO). Ονομάστηκε έτσι με αφορμή το ατύχημα στην ομώνυμη πόλη της Β. Ιταλίας το 1976, το οποίο προκάλεσε τη διαφυγή στην ατμόσφαιρα μιας εξαιρετικά τοξικής ουσίας. Η Οδηγία αυτή τέθηκε σε ισχύ στις 8/1/1984 και καθόριζε ένα σύστημα αναγνώρισης εκείνων των βιομηχανικών δραστηριοτήτων που μπορούν να προκαλέσουν βιομηχανικό ατύχημα μεγάλης έκτασης (διασπορά τοξικής ουσίας, μεγάλη φωτιά ή έκρηξη). Σκοπός της Οδηγίας ήταν να διασφαλίσει ότι όλα τα κράτη μέλη εισάγουν νομοθεσία για την πρόληψη και τον έλεγχο μεγάλων ατυχημάτων σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας Οδηγίας καθώς και ότι οι αρμόδιες αρχές καθιερώνουν διαδικασίες για την εφαρμογή των διατάξεων. Οι λεπτομερείς απαιτήσεις της Οδηγίας περιελάμβαναν μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των μεγάλων ατυχημάτων για την ανθρώπινη υγεία και για το περιβάλλον εντός και εκτός των εγκαταστάσεων. Επίσης, ο κατάλογος των επικίνδυνων ουσιών που περιελάμβανε η Οδηγία ήταν ονομαστικός, με αποτέλεσμα οι επικίνδυνες ουσίες για τις οποίες ίσχυε η Οδηγία να προσδιορίζονται κυρίως με βάση το όνομά τους και σε μικρότερο βαθμό με βάση την κατηγορία στην οποία ανήκε η κάθε ουσία.

Οι σημαντικότερες απαιτήσεις της SEVESO ήταν οι εξής :

- Κάθε Κράτος Μέλος πρέπει να διορίζει μία αρμόδια αρχή.
- Ο ασκών την εκμετάλλευση της εγκατάστασης υποχρεούται να μπορεί να αποδεικνύει οποιαδήποτε στιγμή στην αρμόδια αρχή ότι έχουν αναγνωριστεί όλοι οι μεγάλοι κίνδυνοι που συνδέονται με την εγκατάσταση και ότι εφαρμόζονται επαρκή μέτρα ασφάλειας για την πρόληψη των ατυχημάτων.
- Οι εγκαταστάσεις στις οποίες υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες μεγαλύτερες από συγκεκριμένες οριακές τιμές-κατώφλια είναι υποχρεωμένες να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή Γραπτή Κοινοποίηση Ασφάλειας ή Μελέτη (Έκθεση) Ασφάλειας, να συντάσσουν εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης και να παρέχουν στην αρμόδια αρχή όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την προετοιμασία του εξωτερικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης.
- Σε περίπτωση μεγάλων τροποποιήσεων μιας εγκατάστασης, θα πρέπει να ενημερώνεται η αρμόδια αρχή.
- Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να προετοιμάζει τον εξωτερικό σχεδιασμό εκτάκτου ανάγκης.
- Τα Κράτη Μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι ο πληθυσμός που μπορεί να επηρεαστεί από ένα ατύχημα, ενημερώνεται για τα μέτρα ασφάλειας και τις ενέργειες που πρέπει να κάνει σε περίπτωση του ατυχήματος.
- Σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος, ο ασκών την εκμετάλλευση υποχρεούται να ενημερώνει την αρμόδια αρχή, η οποία με τη σειρά της πρέπει να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποχρεούται να διατηρεί κατάλογο με τα ατυχήματα που έχουν συμβεί, έτσι ώστε τα Κράτη Μέλη να λαμβάνουν τη γνώση και τις εμπειρίες που αποκομίστηκαν από τα ατυχήματα αυτά για την πρόληψη μελλοντικών ατυχημάτων.

Μία από τις σημαντικότερες απαιτήσεις της Οδηγίας ήταν η υποβολή “Μελέτης Ασφάλειας” (Safety Report) στην αρμόδια αρχή. Η μελέτη αυτή έπρεπε να περιλαμβάνει λεπτομέρειες για την εγκατάσταση, τις επικίνδυνες ουσίες που διαχειρίζεται, τα πιθανά ατυχήματα που μπορεί να συμβούν και τα μέτρα που εφαρμόζει για την πρόληψη, τον έλεγχο και τον περιορισμό των επιπτώσεων από τα ατυχήματα αυτά. Έτσι, οι εγκαταστάσεις έπρεπε να εφαρμόζουν μεθόδους ανάλυσης κινδύνου και ασφάλειας και να αποδεικνύουν ότι οι εργαζόμενοι ήταν κατάλληλα εκπαιδευμένοι και ενημερωμένοι για τους κινδύνους. Επίσης, οι εγκαταστάσεις έπρεπε να αποδεικνύουν ότι εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για την πρόληψη και αντιμετώπιση των πιθανών ατυχημάτων στα οποία εμπλέκονται επικίνδυνες ουσίες.

Η SEVESO ήταν το πρώτο παράδειγμα μιας διεθνούς νομοθετικής πράξης, η οποία περιελάμβανε τις αρχές για μία ολοκληρωμένη διαχείριση της επικινδυνότητας.

2. Η Οδηγία SEVESO II

Στα χρόνια που ακολούθησαν από το 1982 έως το 1992, παρόλο που η SEVESO αποδείχτηκε επιτυχής ιδιαίτερα στα τεχνικά θέματα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση μεγάλων ατυχημάτων, στην Ευρώπη συνέβησαν περισσότερα από 130 ατυχήματα μεγάλης έκτασης. Το γεγονός αυτό έδειξε την ανάγκη για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του νομοθετικού πλαισίου όσον αφορά την πρόληψη των μεγάλων ατυχημάτων.

Επίσης, τα Κράτη Μέλη προχωρούσαν με αρκετά διαφορετικούς ρυθμούς στον εναρμονισμό των εθνικών νομοθετικών πλαισίων με τις διατάξεις της SEVESO, ενώ διαφορετικές σχολές σκέψης και προβληματισμοί άρχισαν να εκδηλώνονται σχετικά με το εύρος, την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Οδηγίας αυτής.

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 άρχισαν οι συζητήσεις για την επανεξέταση της Οδηγίας, θέτοντας συγκεκριμένα θέματα όπως τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της, τον περιορισμό του ονομαστικού καταλόγου των επικίνδυνων ουσιών δίνοντας περισσότερο βάρος στον προσδιορισμό σχετικών κριτηρίων, την ουσιαστικότερη αντιμετώπιση του σχεδιασμού χρήσεων γης, την αύξηση των καθηκόντων των αρμόδιων αρχών όσον αφορά τις επιθεωρήσεις των επικίνδυνων εγκαταστάσεων, την ανάγκη περαιτέρω μελέτης του φαινομένου domino, την ενσωμάτωση των εμπειριών που έχουν αποκτηθεί σε άλλη χώρα, κ.α.

Έτσι στις 26/1/1994, η Επιτροπή προχώρησε στην έκδοση μιας πρότασης για την αντικατάσταση της SEVESO από μία νέα Οδηγία η οποία περιελάμβανε όλες τις βασικές αρχές της προηγούμενης Οδηγίας, ενώ παράλληλα ενσωμάτωνε επιπρόσθετα μέτρα καλής πρακτικής της διαχείρισης επικινδυνότητας, καθώς και διατάξεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής της.

Η πρόταση αυτή, μετά από τροποποιήσεις είχε ως αποτέλεσμα το Δεκέμβριο του 1996 να εκδοθεί και από τον Φεβρουάριο του 1997 να τεθεί σε ισχύ η νέα Οδηγία 96/82/EC που είναι γνωστή ως *SEVESO II για την πρόληψη των κινδύνων ατυχημάτων μεγάλης έκτασης στα οποία εμπλέκονται επικίνδυνες ουσίες και τον περιορισμό των συνεπειών τους στον άνθρωπο και το περιβάλλον* (EC 96/82 Directive SEVESO II). Οι αλλαγές που έγιναν στη νέα Οδηγία σε σχέση με την προηγούμενη ήταν σημαντικές, ενώ τα Κράτη Μέλη έπρεπε να εναρμονιστούν με τις νέες διατάξεις της SEVESO II μέχρι το Φεβρουάριο του 1999.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της SEVESO II που την διαφοροποιούν από την προηγούμενη Οδηγία είναι τα εξής :

- *Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Major Accident Prevention Policy - MAPP)*: Οι εγκαταστάσεις στις οποίες υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή μεγαλύτερες από συγκεκριμένες οριακές τιμές-κατώφλια είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν μία Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης

Έκτασης. Το σημαντικότερο πλεονέκτημα της πολιτικής αυτής είναι η εξοικείωση του οργανισμού με την πιθανότητα ενός μεγάλου ατυχήματος και η παρακίνηση του για την ανάπτυξη στρατηγικών και στόχων για την πρόληψη ανεπιθύμητων γεγονότων που μπορεί να οδηγήσουν σε μεγάλο ατύχημα.

- *Πολλαπλασιαστικά Αποτελέσματα (Domino Effect)*: Οι αρμόδιες αρχές, βασιζόμενες στις πληροφορίες που παρέχει ο ασκών την εκμετάλλευση της εγκατάστασης πρέπει να καθορίζουν τις εγκαταστάσεις ή ομάδες εγκαταστάσεων, όπου η πιθανότητα ενός μεγάλου ατυχήματος μπορεί να αυξάνεται λόγω της θέσης και της εγγύτητας αυτών των εγκαταστάσεων.
- *Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (Safety Management System - SMS)*: Η μελέτη ασφάλειας πρέπει να καταδεικνύει ότι εφαρμόζεται ένα κατάλληλο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ) για την υλοποίηση της Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης. Το ΣΔΑ αποτελεί ένα εργαλείο για την επίτευξη της ασφαλούς λειτουργίας της εγκατάστασης και την εφαρμογή της πολιτικής ασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη δραστηριότητες όπως η οργάνωση του οργανισμού, η αναγνώριση κινδύνων και η εκτίμηση επικινδυνότητας, ο έλεγχος λειτουργιών, η εκπαίδευση προσωπικού, η διαχείριση μετατροπών, ο σχεδιασμός εκτάκτου ανάγκης, ο έλεγχος και η παρακολούθηση επιδόσεων.
- *Σχεδιασμός Χρήσεων Γης (Land Use Planning)*: Τα Κράτη Μέλη πρέπει να αναπτύσσουν πολιτικές για το σχεδιασμό χρήσεων γης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων και του περιορισμού των συνεπειών τους. Παράλληλα πρέπει να διασφαλίζουν την ανταλλαγή όλων των απαραίτητων πληροφοριών ανάμεσα στις σχετικές αρχές για την ομαλή ανάπτυξη των πολιτικών αυτών.
- *Διατάξεις Πληροφόρησης (Information Provisions)*: Το κοινό μπορεί να έχει πρόσβαση στη μελέτη ασφάλειας. Επίσης, το κοινό μπορεί να συμμετέχει ενεργά στη θέσπιση των διαδικασιών που σχετίζονται με το σχεδιασμό χρήσεων γης και τον έλεγχο των μεγάλων ατυχημάτων.
- *Κατηγορίες Επικίνδυνων Ουσιών (Categories of Substances)*: Ο ονομαστικός κατάλογος των επικίνδυνων ουσιών έχει απλοποιηθεί και περιοριστεί σε σχέση με την προηγούμενη Οδηγία. Επίσης, η νέα Οδηγία περιλαμβάνει επικίνδυνες ουσίες με τη μορφή γενικών κατηγοριών (π.χ. τοξικές, πολύ εύφλεκτες, επικίνδυνες για το περιβάλλον), σε αντίθεση με την προηγούμενη Οδηγία η οποία αναφερόταν μόνο σε ονομαστικούς καταλόγους επικίνδυνων ουσιών ή βιομηχανικές δραστηριότητες. Έτσι, όλες οι εγκαταστάσεις που αποθηκεύουν επικίνδυνες ουσίες σε επαρκείς ποσότητες για να δημιουργήσουν κίνδυνο μεγάλου ατυχήματος περιλαμβάνονται στη SEVESO II, σε αντίθεση με τη SEVESO η οποία αναφερόταν σε ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες¹. Οι εξαιρέσεις της Οδηγίας αφορούν περιοχές όπου οι υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις είναι ισοδύναμες με την παρούσα Οδηγία ή βιομηχανίες-εγκαταστάσεις με ειδικά προβλήματα και ανάγκες αναφορικά στον έλεγχο μεγάλων ατυχημάτων (π.χ. μεταφορά επικίνδυνων ουσιών μέσω αγωγών, μεταφορές με άλλα μέσα).

Επίσης ένα κύριο χαρακτηριστικό της νέας Οδηγίας, όπως και της προηγούμενης, είναι η σύνταξη από τις μεγαλύτερες εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την Οδηγία, μίας Μελέτης Ασφάλειας και η υποβολή της στις αρμόδιες αρχές. Σύμφωνα με τη νέα Οδηγία, η Μελέτη αυτή θα πρέπει επιπλέον να περιλαμβάνει εξέταση των διαχειριστικών συστημάτων και της οργάνωσης της εγκατάστασης.

Η νέα Οδηγία εστιάζει περισσότερο στα κοινωνικο-οργανωτικά θέματα της πολιτικής ελέγχου. Η απαίτηση της Οδηγίας για την εφαρμογή μιας Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης μέσω ενός αποτελεσματικού Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ), δημιούργησε μια νέα περίοδο για την ανάπτυξη και εκτίμηση των διαχειριστικών, οργανωτικών και τεχνικών θεμάτων ασφάλειας. Στο παρελθόν με την Οδηγία SEVESO, είχε δοθεί έμφαση μόνο στη βελτίωση των τεχνικών συστημάτων χωρίς να γίνεται επαρκής αναφορά σε θέματα διαχειριστικών και ανθρώπινων παραγόντων. Η ανάλυση των μεγάλων ατυχημάτων που είχαν κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είχε δείξει ότι τα γενεσιουργά αίτια της πλειονότητας των ατυχημάτων αυτών ανάγονται κυρίως σε θέματα διαχείρισης ασφάλειας (π.χ. ανεπαρκής εκπαίδευση, ελλείψεις σε θέματα οργάνωσης, ανθρώπινα σφάλματα, κλπ.).

¹ Σύμφωνα με μελέτες της Επιτροπής μόνο το 47% των χημικών ουσιών που ήταν καταγεγραμμένες στο Παράρτημα III της Οδηγίας 82/501/EC χρησιμοποιούνταν από τις βιομηχανίες που καλύπτονταν από τη συγκεκριμένη Οδηγία.

Η SEVESO II εισάγει την έννοια της βιομηχανικής μονάδας (industrial establishment), η οποία χαρακτηρίζεται από την παρουσία επικίνδυνων ουσιών. Η Οδηγία χωρίζει τις μονάδες σε δύο κατηγορίες, για κάθε μία από τις οποίες θέτει διαφορετικές απαιτήσεις: τις *μονάδες κοινοποίησης* (lower tier establishments) και τις *μονάδες έκθεσης (μελέτης) ασφάλειας* (upper tier establishments). Οι μονάδες κοινοποίησης πρέπει να συντάσσουν μία Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης, η οποία θα αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος με τα κατάλληλα μέσα, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων διαχειριστικών συστημάτων (άρθρα 6, 7 και Παράρτημα III). Οι μονάδες έκθεσης ασφάλειας πρέπει να καταδεικνύουν στη έκθεση ασφάλειας ότι εφαρμόζεται μία Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης και ένα Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ) προς υλοποίησής της (άρθρο 9 και Παράρτημα III).

Ουσιαστικά, οι απαιτήσεις της Οδηγίας για τις πολιτικές και τα διαχειριστικά συστήματα των μονάδων κοινοποίησης είναι πανομοιότυπες με αυτές για τις μονάδες μελέτης ασφάλειας, με εξαίρεση τα παρακάτω στοιχεία:

- Η Οδηγία αναφέρει ότι οι απαιτήσεις πρέπει να είναι ανάλογες με τους κινδύνους μεγάλων ατυχημάτων που εμφανίζει η εγκατάσταση.
- Δεν είναι απαραίτητη η προετοιμασία λεπτομερής αναφοράς στην οποία να καταδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί το ΣΔΑ.
- Το έγγραφο που περιγράφει την Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης πρέπει να είναι διαθέσιμο στο κοινό, χωρίς να είναι απαραίτητη η υποβολή του στις αρμόδιες αρχές.

Μετά τα βιομηχανικά ατυχήματα που σημειώθηκαν στην Baia Mare της Ρουμανίας, τον Ιανουάριο του 2000 (απόρριψη κυανίου στον Tisza), στο Enschede, στις Κάτω Χώρες, τον Μάιο του 2000 (έκρηξη σε αποθήκη πυροτεχνημάτων) και στην Τουλούζη της Γαλλίας το Σεπτέμβριο του 2001 (έκρηξη σε εργοστάσιο λιπασμάτων), το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν την *Οδηγία 2003/105/EC* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2003 για τροποποίηση της οδηγίας 96/82/EK του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες. Η Οδηγία αυτή τροποποιεί την οδηγία «Seveso II» με στόχο :

- Να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας «Seveso II» με αποτέλεσμα να περιλαμβάνονται σε αυτό οι διαδικασίες επεξεργασίας και αποθήκευσης των εξορυσσόμενων μεταλλευμάτων, εφόσον ανάλογες δραστηριότητες συνεπάγονται την παρουσία επικινδύνων ουσιών, καθώς και η κάλυψη των εγκαταστάσεων εξάλειψης των μη εκμεταλλεύσιμων ποσοτήτων χώματος που χρησιμοποιούνται στις ως άνω διαδικασίες.
- Να βελτιωθεί ο ορισμός των πυροτεχνικών προϊόντων και των εκρηκτικών προϊόντων.
- Να συμπεριληφθούν τα υλικά που απορρίπτονται κατά τη διαδικασία της παραγωγής ή επιστρέφονται στον κατασκευαστή (υλικά «off-specs» - εκτός προδιαγραφών) στις κατηγορίες του νιτρικού αμμωνίου και των λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο που καλύπτονται από την οδηγία «Seveso II».

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η SEVESO II (Οδηγία 96/82/EC και η τροποποίησή της 2003/105/EC) ορίζει τις απαραίτητες διατάξεις για τον έλεγχο των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σε Κοινοτικό επίπεδο, ωστόσο η επιλογή των μέσων για την εφαρμογή των διατάξεων γίνεται από τις σχετικές αρχές των Κρατών Μελών. Έτσι η εφαρμογή και διαχείριση των απαιτήσεων της Οδηγίας γίνεται σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο. Για παράδειγμα, το Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ), η μελέτη ασφάλειας και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης σχεδιάζονται από τους οργανισμούς και αξιολογούνται από τις αρμόδιες κρατικές αρχές, ενώ η ενημέρωση του κοινού είναι αρμοδιότητα των τοπικών αρχών.

Σημειώνεται ότι εκτός από την Οδηγία SEVESO II υπάρχει η Διεθνής Σύμβαση για τις διασυνοριακές επιπτώσεις των βιομηχανικών ατυχημάτων του ΟΗΕ που υπογράφηκε το 1992 στο Ελσίνκι, και έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L326/3.12.98. Σκοπός της Σύμβασης είναι η προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από βιομηχανικά ατυχήματα που μπορεί να προκαλέσουν διασυνοριακές επιπτώσεις. Η Ελλάδα έχει υπογράψει και κυρώσει την εν λόγω Σύμβαση.

Το συνεχές ενδιαφέρον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον έλεγχο των μεγάλων ατυχημάτων εκφράζεται μέσω των προγραμματισμένων συνεδριάσεων, κάθε δύο χρόνια, της Επιτροπής Αρμόδιων Αρχών (Committee of Competent Authorities) για την ανασκόπηση των εμπειριών των Κρατών Μελών. Επίσης, η Επιτροπή έχει δημιουργήσει τεχνικές ομάδες εργασίας (Technical Working Group - TWG) για την ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών στα κύρια θέματα της Οδηγίας, όπως είναι το σύστημα επιθεώρησης, οι μελέτες ασφαλείας, τα διαχειριστικά συστήματα, ο σχεδιασμός χρήσεων γης, οι επικίνδυνες ουσίες για το περιβάλλον, κ.α. Στις ομάδες αυτές συμμετέχουν εκπρόσωποι από τις διάφορες αρμόδιες αρχές και τη βιομηχανία.

3. Εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία SEVESO II

Η Ελλάδα εναρμόνισε το εθνικό της δίκαιο με την Οδηγία 96/82/EC (SEVESO II) με την απόφαση ΚΥΑ 5697/590 (ΦΕΚ 405/Β/29.03.2000) που αφορά στον καθορισμό μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών. Η εφαρμογή της νομοθεσίας αφορά τόσο σε νέες όσο και σε υφιστάμενες βιομηχανικές δραστηριότητες, που είναι δυνατό να περικλείουν κινδύνους βιομηχανικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης με σημαντικές επιπτώσεις στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Σήμερα η αναθεωρημένη Οδηγία SEVESO II εφαρμόζεται με την ΚΥΑ 12044/613/ΦΕΚ 376Β'-19.3.2007 και τις διορθώσεις αυτής ΦΕΚ 2259 Β' - 27.11.2007 «Καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών» σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/105/ΕΚ για τροποποίηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2003. Αντικατάσταση της υπ' αριθμόν 5697/590/2000 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 405/29.3.2000). Η ΚΥΑ 12044/613/2007 και οι διορθώσεις αυτής αποτελούν το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τον έλεγχο και την αντιμετώπιση μεγάλων ατυχημάτων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η οδική, σιδηροδρομική, θαλάσσια ή αεροπορική μεταφορά και ενδιάμεση προσωρινή αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένης της φόρτωσης, εκφόρτωσης και μεταφόρτωσης από και προς άλλο μεταφορικό μέσο στις αποβάθρες, προβλήτες και σιδηροδρομικούς σταθμούς διαλογής, εξαιρούνται από την παρούσα ΚΥΑ εκτός των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση. Επιπλέον εξαιρείται η μεταφορά επικίνδυνων ουσιών μέσω αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών άντλησης, εκτός των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

4. Περιεχόμενα της Οδηγίας SEVESO II και νομοθετικές υποχρεώσεις χρηστών

Τα βασικότερα θέματα που καλύπτει η Οδηγία SEVESO II (Οδηγία 96/82/EC και η τροποποίησή της 2003/105/EC) στα οποία αναγνωρίζονται οι νομοθετικές απαιτήσεις των βιομηχανικών εγκαταστάσεων που υπάγονται στην Οδηγία, όπως και των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών, περιλαμβάνουν τα κάτωθι :

Άρθρα 1 και 2 :

Στα άρθρα αυτά ορίζεται το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας και προσδιορίζονται οι στόχοι. Η Οδηγία SEVESO II εφαρμόζεται σε όλες τις μονάδες όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι σε ποσότητες που υπερβαίνουν προδιαγεγραμμένες οριακές τιμές. Οι απαιτήσεις για τις μικρότερες μονάδες (μονάδες κοινοποίησης) αφορούν τις μονάδες όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή ανώτερες από τις αναφερόμενες στο παράρτημα Ι μέρη 1 και 2 στήλη 2, ενώ οι απαιτήσεις για τις μεγαλύτερες μονάδες (βλ. παρακάτω άρθρα 9, 11 και 13) αφορούν μονάδες όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή ανώτερες από τις αναφερόμενες στη στήλη 3, μέρη 1 και 2 του παραρτήματος Ι.

Άρθρο 3

Στο άρθρο αυτό δίνονται οι βασικοί ορισμοί σχετικά με τον κίνδυνο, την επικινδυνότητα, την μονάδα, την εγκατάσταση και το μεγάλο ατύχημα.

Σύμφωνα με την Οδηγία:

«Μονάδα», είναι η υπό έλεγχο ασκούντος την εκμετάλλευση συνολική ζώνη στην οποία υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες, σε μία ή περισσότερες εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των κοινών ή συναφών υποδομών ή δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό, η μονάδα περιλαμβάνει τη συνολική περιοχή του ασκούντος την εκμετάλλευση που εφαρμόζεται η Οδηγία. Περιλαμβάνει εκτός από τις μονάδες και τους αποθηκευτικούς χώρους όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες, όλες τις υπόλοιπες δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στη μονάδα. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για την εφαρμογή της Οδηγίας, καθώς αναγνωρίζεται ότι όλες οι δραστηριότητες μιας μονάδας μπορούν να επηρεαστούν ή να επηρεάσουν ένα μεγάλο ατύχημα.

«Εγκατάσταση», είναι ένα τεχνικό υποσύνολο μιας μονάδας όπου γίνεται παραγωγή, χρησιμοποίηση, χειρισμός ή αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών. Περιλαμβάνεται όλος ο εξοπλισμός, οι κατασκευές, οι αγωγοί, οι μηχανές, τα εργαλεία, οι ιδιωτικές σιδηροδρομικές διακλαδώσεις και οι αποβάθρες φορτοεκφόρτωσης που εξυπηρετούν την εγκατάσταση, οι προβλήτες, οι αποθήκες ή παρόμοιες κατασκευές, πλωτές ή μη, αναγκαίες για τη λειτουργία της. Σύμφωνα με τον ορισμό, η εγκατάσταση αποτελεί την περιοχή της μονάδας όπου είναι πιθανό να συμβεί μεγάλο ατύχημα, για το λόγο αυτό ο φορέας εκμετάλλευσης (ασκών την εκμετάλλευση) θα πρέπει να παρέχει επαρκείς πληροφορίες.

«Αποθήκευση», είναι η παρουσία μιας ποσότητας επικίνδυνων ουσιών με σκοπό την εναποθήκευση, την παράδοση προς ασφαλή φύλαξη ή την αποθεματοποίηση.

«Ασκών την εκμετάλλευση» είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται ή κατέχει τη μονάδα ή την εγκατάσταση, ή, αν προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, στο οποίο εκχωρήθηκε αποφασιστική οικονομική εξουσία επί της τεχνικής της λειτουργίας. Ο ασκών την εκμετάλλευση επομένως είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση της μονάδας ή της εγκατάστασης με την Οδηγία SEVESO II.

«Επικίνδυνες ουσίες», είναι οι ουσίες, μείγματα ή παρασκευάσματα του παραρτήματος I μέρος 1, ή τα οποία πληρούν τα καθοριζόμενα στο παράρτημα I μέρος 2 κριτήρια, υπό μορφή πρώτης ύλης, προϊόντων, παραπροϊόντων, καταλοίπων ή ενδιάμεσων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ευλόγως αναμένεται να προκύψουν σε περίπτωση ατυχήματος.

“Μεγάλο ατύχημα είναι ένα συμβάν, όπως μεγάλη διαρροή, πυρκαγιά ή έκρηξη που προκύπτει από ανεξέλεγκτες εξελίξεις κατά τη λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης καλυπτομένης από την παρούσα οδηγία, το οποίο προκαλεί μεγάλους κινδύνους, άμεσους ή απώτερους, για την ανθρώπινη υγεία, εντός ή εκτός της εγκατάστασης, ή/ και για το περιβάλλον, και σχετίζεται με μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες”.

«Κίνδυνος», είναι η εγγενής ιδιότητα μιας επικίνδυνης ουσίας ή φυσικής κατάστασης που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή/και το περιβάλλον.

«Επικινδυνότητα», είναι η πιθανότητα μιας συγκεκριμένης επίπτωσης εντός δεδομένης χρονικής περιόδου ή υπό συγκεκριμένες συνθήκες.

Άρθρο 4

Το άρθρο 4 προσδιορίζει τις εξαιρέσεις της Οδηγίας:

- Στρατιωτικές μονάδες, εγκαταστάσεις ή αποθήκες
- Κίνδυνοι από ιοντίζουσα ακτινοβολία
- Οδική, σιδηροδρομική, εσωτερική πλωτή, θαλάσσια ή αεροπορική μεταφορά και ενδιάμεση προσωρινή αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένης της φόρτωσης, εκφόρτωσης και μεταφόρτωσης από

και προς άλλο μεταφορικό μέσο στις αποβάθρες, προβλήτες και σιδηροδρομικούς σταθμούς διαλογής, εκτός των μονάδων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

- Μεταφορά επικίνδυνων ουσιών μέσω αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών άντλησης, εκτός των μονάδων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
- Εκμετάλλευση (ανίχνευση, εξόρυξη και επεξεργασία) ορυκτών σε ορυχεία, λατομεία, ή μέσω γεωτρήσεων, εξαιρουμένων των εργασιών χημικής και θερμικής επεξεργασίας και της αποθήκευσης που σχετίζεται με τις εργασίες αυτές, στις οποίες υπεισέρχονται επικίνδυνες ουσίες, όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι.
- Αναζήτηση και εκμετάλλευση ορυκτών, συμπεριλαμβανομένων των υδρογονανθράκων, στη θάλασσα.
- Χώροι υγειονομικής ταφής αποβλήτων, πλην των εν ενεργεία εγκαταστάσεων διάθεσης υπολειμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των λεκανών ή φραγμάτων συγκράτησης υπολειμμάτων, οι οποίοι περιέχουν επικίνδυνες ουσίες όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι, ιδίως όταν χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τη χημική και θερμική επεξεργασία ορυκτών.

Οι παραπάνω δραστηριότητες όπως η μεταφορά επικίνδυνων ουσιών δεν εμπίπτουν εύκολα στο πλαίσιο της παρούσας Οδηγίας λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες ή τους ειδικούς κινδύνους στις δραστηριότητες αυτές παρόλο που υπάρχει το ενδεχόμενο μεγάλου ατυχήματος.

Άρθρο 5

Το άρθρο 5 καθορίζει τις γενικές υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης για τη συμμόρφωσή τους με την Οδηγία. Ειδικότερα, ο ασκών την εκμετάλλευση πρέπει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη των μεγάλων ατυχημάτων και τον περιορισμό των συνεπειών τους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον και να αποδεικνύει ανά πάσα στιγμή στην αρμόδια αρχή ότι έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα που προβλέπει η οδηγία (ιδίως για τους σκοπούς των επιθεωρήσεων και ελέγχων του άρθρου 18).

Άρθρο 6

Οι φορείς εκμετάλλευσης των μονάδων στις οποίες υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή ανώτερες από τις αναφερόμενες στο παράρτημα Ι μέρη 1 και 2 στήλη 2 υποχρεούνται να υποβάλλουν κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή περιέχοντας βασικές πληροφορίες όπως όνομα και διεύθυνση του φορέα εκμετάλλευσης, ποσότητα και φυσική μορφή των επικίνδυνων ουσιών, δραστηριότητα της μονάδας, άμεσο περιβάλλον της μονάδας, κλπ. Οι κοινοποιήσεις βοηθούν τις αρμόδιες αρχές να διαχειρίζονται αποτελεσματικότερα τα προγράμματα των επιθεωρήσεων, να αναγνωρίζουν τα πιθανά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα (φαινόμενο domino) και να παρακολουθούν την εφαρμογή της οδηγίας από τους φορείς εκμετάλλευσης.

Άρθρο 7

Οι φορείς εκμετάλλευσης (εξαιρουμένων των μονάδων που αναφέρονται στο άρθρο 9) υποχρεούνται να συντάσσουν και να υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές έκθεση στην οποία να αναφέρεται η Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης, καθώς και οι όροι και οι μέθοδοι διασφάλισης της ορθής εφαρμογής της.

Άρθρο 8

Το άρθρο αυτό αφορά τα αποκαλούμενα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα (*φαινόμενο Domino*). Η αρμόδια αρχή βασιζόμενη στις πληροφορίες που παρέχει ο ασκών την εκμετάλλευση (με βάση την κοινοποίηση και τη μελέτη ασφάλειας) πρέπει να καθορίζει τις εγκαταστάσεις ή ομάδες εγκαταστάσεων, όπου η πιθανότητα και η δυνατότητα ή οι συνέπειες μεγάλου ατυχήματος μπορεί να αυξάνονται λόγω της θέσης και της εγγύτητας αυτών των εγκαταστάσεων και των ειδών και ποσοτήτων επικίνδυνων ουσιών που διαθέτουν.

Επιπλέον οι φορείς εκμετάλλευσης ανώτερης βαθμίδας (μονάδες του άρθρου 9) πρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τις γειτονικές μονάδες προκειμένου να συνεκτιμούν τη φύση και την έκταση του συνολικού κινδύνου μεγάλου ατυχήματος.

Άρθρο 9

Στο άρθρο αυτό διατηρείται η βασική απαίτηση να καταρτίζεται έκθεση (μελέτη) ασφαλείας που περιλαμβάνονταν προηγουμένως στο άρθρο 5 της οδηγίας 82/501/EC. Ειδικότερα όλες οι μονάδες στις οποίες υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή ανώτερες από τις αναφερόμενες στη στήλη 3, μέρη 1 και 2 του παραρτήματος I πρέπει να υποβάλλουν έκθεση ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρο 9. Ο σκοπός της έκθεσης ασφαλείας καθορίζεται στο παρόν άρθρο, ενώ μεγάλη έμφαση δίνεται στη σύνδεση μεταξύ των διαχειριστικών συστημάτων που χρησιμοποιεί ο φορέας εκμετάλλευσης και της έκθεσης ασφαλείας.

Το περιεχόμενο της έκθεσης ασφαλείας περιγράφεται λεπτομερώς στο παράρτημα II της Οδηγίας και παραμένει σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο σε σχέση με την προηγούμενη Οδηγία 82/501/EC, με σημαντική αλλαγή την εισαγωγή των διαχειριστικών και οργανωτικών παραγόντων.

Η ανασκόπηση από τη διοίκηση ενθαρρύνεται με την απαίτηση για διεξαγωγή εσωτερικών επιθεωρήσεων ασφαλείας και περιοδική επικαιροποίηση της έκθεσης ασφαλείας τουλάχιστον κάθε 5 χρόνια. Επιπλέον επιτρέπεται να συνδυάζονται διάφορες εκθέσεις ασφαλείας, μέρη εκθέσεων, ή άλλες ισοδύναμες εκθέσεις συντασσόμενες κατά άλλη νομοθεσία, σε μια ενιαία έκθεση ασφαλείας για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, όταν έτσι αποφεύγεται περιττή επανάληψη πληροφοριών και επικάλυψη των εργασιών που εκτελούνται από τον ασκούντα την εκμετάλλευση ή την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 10

Οι φορείς εκμετάλλευσης απαιτείται να επικαιροποιούν τα συστήματα και τις διαδικασίες διαχείρισης και, ιδίως, την έκθεση Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (ΠΠΜΑ) και την έκθεση ασφαλείας σε περίπτωση σημαντικών μετατροπών εντός της μονάδας τους.

Άρθρο 11

Το άρθρο 11 περιλαμβάνει τις απαιτήσεις για το σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το οποίο οι φορείς εκμετάλλευσης είναι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης (ΣΕΑ), ενώ οι αρχές που ορίζονται από το κράτος μέλος είναι υπεύθυνες για τη σύνταξη των εξωτερικών ΣΕΑ. Ειδικότερα, οι φορείς εκμετάλλευσης μονάδων ανώτερης βαθμίδας (μονάδες του άρθρου 9) υποχρεούνται να καταρτίζουν εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης και να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τις αναγκαίες πληροφορίες ώστε να μπορούν να καταρτίζουν το εξωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

Στο παράρτημα IV προβλέπονται λεπτομερώς οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στα εσωτερικά και εξωτερικά ΣΕΑ.

Τα εσωτερικά και εξωτερικά ΣΕΑ επανεξετάζονται, δοκιμάζονται και αναθεωρούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης και τις οριζόμενες αρχές, ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των τριών ετών. Η επανεξέταση αυτή λαμβάνει υπόψη τις μετατροπές στις σχετικές μονάδες, στις οικείες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, τις νέες τεχνικές γνώσεις και τις γνώσεις όσον αφορά στην αντιμετώπιση μεγάλων ατυχημάτων.

Άρθρο 12

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει τις διατάξεις σχετικά με τον σχεδιασμό χρήσεων γης. Αναφέρεται για πρώτη φορά στην Οδηγία SEVESO II ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι στόχοι της πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων και του περιορισμού των συνεπειών τους να λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές χρήσης γης ή/και τις άλλες σχετικές πολιτικές.

Η προτεινόμενη προσέγγιση επικεντρώνεται στα ουσιαστικά στοιχεία για τη δημιουργία μιας πολιτικής χωροθέτησης και σχεδιασμού χρήσεων γης σε κοινοτικό επίπεδο, και ιδιαίτερα στις υποχρεώσεις των κρατών μελών να παράγουν επιμέρους πολιτικές, στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και στη δυνατότητα να δημιουργηθούν εναρμονισμένες κοινοτικές απαιτήσεις.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η πολιτική τους περί της χρήσεως γης ή/και οι άλλες σχετικές πολιτικές και διαδικασίες για την εφαρμογή των πολιτικών αυτών λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να επιτευχθεί μακροπρόθεσμος διαχωρισμός μεταξύ των μονάδων που καλύπτονται από την οδηγία και των οικιστικών περιοχών, των κτιρίων και των ζωνών δημόσιας χρήσης καθώς και των περιοχών με ιδιαίτερα ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον ή με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Άρθρο 13

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει τις ισχύουσες απαιτήσεις σύμφωνα με τις οποίες οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας πρέπει να παρέχονται από τα κράτη μέλη χωρίς να ζητούνται στα άτομα που είναι πιθανό να πληγούν από μεγάλο ατύχημα σε μονάδα που αναφέρεται στο άρθρο 9 και, επιπλέον να είναι διαρκώς διαθέσιμες. Η πολιτική για την ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες ξεκίνησε με την Οδηγία 90/313/EEC και συνεχίστηκε με τη δημοσιοποίηση της έκθεσης ασφάλειας και με τη δυνατότητα στο κοινό να εκφράζει τη γνώμη του σχετικά με το σχεδιασμό χρήσεων γης και χωροθέτηση νέων μονάδων, τη μετατροπή υφιστάμενων μονάδων όπως και με τις πολιτικές ελέγχου μεγάλων ατυχημάτων των κρατών μελών γενικότερα. Η εμπιστευτικότητα της πληροφορίας διασφαλίζεται, όπου είναι αναγκαίο και συγκεκριμένα ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να ζητήσει από την αρμόδια αρχή να μην δημοσιοποιηθούν ορισμένα μέρη της έκθεσης για λόγους βιομηχανικού, εμπορικού ή προσωπικού απορρήτου, δημόσιας ασφαλείας ή εθνικής άμυνας.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση να παρέχουν επαρκείς πληροφορίες στα γειτονικά κράτη μέλη τα οποία ενδέχεται να υποστούν τις διασυννοριακές συνέπειες μεγάλου ατυχήματος σε μονάδα αναφερόμενη στο άρθρο 9.

Μία επιπλέον απαίτηση από τους φορείς εκμετάλλευσης που εμπίπτουν στο άρθρο 9 είναι να συντάσσουν κατάλογο με τις επικίνδυνες ουσίες που υπάρχουν στη μονάδα σε ποσότητες ανώτερες από τις αναφερόμενες στη στήλη 3, μέρη 1 και 2 του παραρτήματος I, να τον υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή και να τίθεται στη διάθεση του κοινού.

Άρθρο 14 και 15

Αυτά τα δύο άρθρα αφορούν την υποβολή πληροφοριών σχετικά με τα μεγάλα ατυχήματα, αντίστοιχα, από τους φορείς εκμετάλλευσης (άρθρο 14) και τις αρμόδιες αρχές (άρθρο 15).

Η εξέταση των μεγάλων ατυχημάτων που αναφέρθηκαν στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια των 10 ετών εφαρμογής της προηγούμενης Οδηγίας 82/501/EEC κατέδειξε ότι οι ελλείψεις του υφιστάμενου συστήματος σχετίζονταν με την έλλειψη εναρμονισμένων κριτηρίων κοινοποίησης ατυχημάτων και τις μεγάλες καθυστερήσεις για την ανακοίνωση των πληροφοριών σχετικά με τα ατυχήματα από τα κράτη μέλη. Οι παραπάνω ελλείψεις αντιμετωπίστηκαν στην Οδηγία SEVESO II με την ανάπτυξη κριτηρίων κοινοποίησης ατυχήματος προς την Επιτροπή, συστήματος αναφοράς ατυχημάτων δύο σταδίων και σύνταξης από την Επιτροπή ενός ερωτηματολογίου για τη συλλογή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών για τα ατυχήματα.

Σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 ισχύουν τα κάτωθι. Μετά από μεγάλο ατύχημα, ο ασκών την εκμετάλλευση υποχρεούται το συντομότερο δυνατό να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές και να τους παρέχει τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με το ατύχημα σύμφωνα με το άρθρο 14 της Οδηγίας. Η αρμόδια αρχή κάθε κράτους μέλους εξασφαλίζει τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης, συλλέγει μέσω επιθεωρήσεων και ερευνών όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ανάλυση του ατυχήματος, προβαίνει σε ενέργειες, ώστε να εξασφαλίζει ότι ο ασκών την εκμετάλλευση λαμβάνει τα απαιτούμενα θεραπευτικά μέτρα και διατυπώνει συστάσεις για μελλοντικά προληπτικά μέτρα.

Για την πρόληψη και τον περιορισμό των επιπτώσεων των μεγάλων ατυχημάτων, τα κράτη μέλη (στην περίπτωση της Ελλάδας η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ) ενημερώνουν την Επιτροπή, το συντομότερο δυνατόν, σχετικά με τα μεγάλα ατυχήματα που συνέβησαν στο έδαφός τους και πληρούν τα κριτήρια του παραρτήματος VI (περιγραφή του ατυχήματος, των επιπτώσεων, των ληφθέντων μέτρων έκτακτης ανάγκης και των προφυλάξεων για την αποφυγή

επανάληψης του ατυχήματος). Στο πλαίσιο αυτό έχει αναπτυχθεί η βάση δεδομένων MARS (Major Accident Reporting System) στο σχετικό οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ατυχήματα μεγάλης έκτασης.

Μετά τη συλλογή των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 14, τα κράτη μέλη (στην περίπτωση της Ελλάδας η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ) ενημερώνουν την Επιτροπή για τα αποτελέσματα της ανάλυσής τους και διατυπώνουν συστάσεις, χρησιμοποιώντας το ειδικό έντυπο της Επιτροπής.

Άρθρα 16, 17 και 18

Τα άρθρα αυτά περιγράφουν το ρόλο και τις ευθύνες των αρμόδιων αρχών για τη διασφάλιση αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 κάθε κράτος μέλος συγκροτεί ή ορίζει την ή τις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εκτέλεση των καθηκόντων που καθορίζει η οδηγία και, ενδεχομένως, τους οργανισμούς που επικουρούν τις αρμόδιες αρχές σε τεχνικό επίπεδο.

Στο άρθρο 17 αναφέρονται οι απαγορεύσεις λειτουργίας ή έναρξης λειτουργίας μιας μονάδας ή εγκατάστασης από τα κράτη μέλη σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των φορέων εκμετάλλευσης.

Στο άρθρο 18 αναφέρονται οι υφιστάμενες απαιτήσεις που αφορούν τις επιθεωρήσεις. Οι αρμόδιες αρχές οργανώνουν σύστημα επιθεωρήσεων ή άλλων μέτρων ελέγχου ανάλογα με τον τύπο της εγκατάστασης με στόχο την οργανωμένη και συστηματική εξέταση των τεχνικών, οργανωτικών και διαχειριστικών συστημάτων της εγκατάστασης. Οι απαιτήσεις επιθεώρησης που περιγράφονται αναλυτικά στην Οδηγία έχουν στόχο τη βελτίωση της διαχείρισης του συστήματος επιθεωρήσεων και της παροχής επαρκούς πληροφορίας για να διασφαλιστεί εναρμονισμένη εφαρμογή σε πρακτικό επίπεδο.

Άρθρα 19 και 20

Το άρθρο 19 αφορά τη διαθεσιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τις μονάδες και τα σοβαρά ατυχήματα τις οποίες διατηρεί η Επιτροπή.

Η πιο σημαντική δράση της Επιτροπής κατά τη διάρκεια των 10 ετών εφαρμογής της προηγούμενης Οδηγίας 82/501/EEC στο συγκεκριμένο πεδίο ήταν η δημιουργία και λειτουργία του Community Documentation Centre on Industrial Risk (CDCIR) και της βάσης δεδομένων MARS (Major Accident Reporting System). Αυτές οι δραστηριότητες δείχνουν το βασικό ρόλο της ανταλλαγής πληροφοριών για τον έλεγχο των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων.

Ο ρόλος της Επιτροπής προβλέπει να διασφαλίζεται η εναρμονισμένη εφαρμογή της οδηγίας, με την παροχή πληροφοριών από τα κράτη μέλη και τη λήψη εκθέσεων με βασικές πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 τα κράτη μέλη (στην περίπτωση της Ελλάδας το ΥΠΕΚΑ) παρέχει στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τις μονάδες που υπάγονται στην Οδηγία SEVESO II. Η Επιτροπή δημιουργεί και τηρεί ενήμερη μια βάση δεδομένων στην οποία περιέχονται οι πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη προσβάσιμη από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Η Επιτροπή καταρτίζει και τηρεί στη διάθεση των κρατών μελών μητρώο και σύστημα πληροφόρησης που περιέχουν πληροφορίες για τα μεγάλα ατυχήματα τα οποία συνέβησαν στην επικράτεια των κρατών μελών (π.χ. πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, ανάλυση αιτιών ατυχημάτων, διδάγματα που αποκομίσθηκαν, προληπτικά μέτρα).

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν κάθε τρία χρόνια στην Επιτροπή έκθεση για τις μονάδες που προβλέπονται στα άρθρα 6 και 8, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις σχετικά με την

τυποποίηση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων, που αφορούν στην εφαρμογή ορισμένων κοινοτικών οδηγιών για το περιβάλλον.

Στο άρθρο 20 καθορίζονται οι κανόνες σχετικά με την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που συγκεντρώνουν οι αρμόδιες αρχές και η Επιτροπή προβλέποντας παράλληλα τη μη δημοσιοποίηση πληροφοριών σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπου απαιτείται εμπιστευτικότητα, όπως για παράδειγμα για λόγους δημόσιας ασφάλειας.

Άρθρα 21 και 22

Τα άρθρα αυτά περιλαμβάνουν διατάξεις για την προσαρμογή των παραρτημάτων στην τεχνική πρόοδο και την ανάπτυξη των εναρμονισμένων κοινοτικών απαιτήσεων.

Άρθρα 23 έως 25

Τα άρθρα αυτά αφορούν τη ενσωμάτωση της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών, την έναρξη ισχύος της νέας οδηγίας και την κατάργηση της οδηγίας 82/501/EEC όπως έχει τροποποιηθεί.

Παράρτημα I : Εφαρμογή της Οδηγίας

Το παράρτημα I προσδιορίζει την εφαρμογή των σχετικών άρθρων της Οδηγίας και καλύπτει όλες τις σχετικές εγκαταστάσεις. Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει διαφοροποίηση ανάμεσα στην αποθήκευση και τη χρήση επικίνδυνων ουσιών δεδομένου ότι η εφαρμογή της οδηγίας βασίζεται στο ενδεχόμενο πρόκλησης μεγάλου ατυχήματος, όπου ο κίνδυνος είναι ο ίδιος για την ίδια ποσότητα επικίνδυνης ουσίας οπουδήποτε εμφανιστεί. Η διαφοροποίηση στην πιθανότητα να συμβεί ένα μεγάλο ατύχημα (επικινδυνότητα) εξετάζεται με βάση τα συγκεκριμένα μέτρα που λαμβάνονται από κάθε εγκατάσταση με αποτέλεσμα να είναι προτιμότερο να εξετάζεται σε συγκεκριμένες περιοχές ενδιαφέροντος όπως είναι ο σχεδιασμός χρήσεων γης και οι ειδικές τεχνικές απαιτήσεις.

Το Μέρος 1 του παραρτήματος περιλαμβάνει ονομαστικό κατάλογο ουσιών που εμπίπτουν στην οδηγία με τις οριακές ποσότητες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή των άρθρων 6 και 7 ή του άρθρου 9. Ο ονομαστικός κατάλογος των επικίνδυνων ουσιών του Μέρους 1 όπως αναφέρθηκε παραπάνω είναι σημαντικά μικρότερος σε σχέση με τον κατάλογο ουσιών στα παραρτήματα II και III της οδηγίας 82/501/EEC δεδομένου ότι σύμφωνα με μελέτη της Επιτροπής το 53% των ουσιών που ήταν καταγεγραμμένες στα παραρτήματα αυτά δεν χρησιμοποιούνταν από τις μονάδες που υπάγονταν στην οδηγία.

Το Μέρος 2 του παραρτήματος περιλαμβάνει κατηγορίες επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων για ουσίες και παρασκευάσματα που δεν κατονομάζονται συγκεκριμένα στο Μέρος 1. Μία ουσία που δεν εμπίπτει στο Μέρος 1 εντάσσεται σε μία κατηγορία του Μέρους 2 όταν ταξινομείται σύμφωνα με τη σχετική οδηγία που αναφέρεται στη σημείωση 1 του παραρτήματος. Ειδικές σημειώσεις για εκρηκτικές ουσίες και διάφορες κατηγορίες εύφλεκτων ουσιών παρέχουν πρόσθετες τεχνικές διευκρινήσεις με βάση τον κίνδυνο μεγάλου ατυχήματος για κάθε συγκεκριμένη κατηγορία κινδύνου.

Εάν σε μια μονάδα δεν υπάρχει επιμέρους ουσία ή παρασκεύασμα σε ποσότητα ίση ή μεγαλύτερη των αντίστοιχων οριακών ποσοτήτων, εφαρμόζεται ένας κανόνας προκειμένου να προσδιορισθεί κατά πόσον η μονάδα καλύπτεται από τις αντίστοιχες απαιτήσεις της οδηγίας. Ο κανόνας αυτός χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των συνολικών κινδύνων που σχετίζονται με την τοξικότητα, την αναφλεξιμότητα και την οικοτοξικότητα για εγκαταστάσεις που έχουν μεγάλο αριθμό διαφορετικών ουσιών και υπάρχει το ενδεχόμενο κινδύνου μεγάλου ατυχήματος.

Παράρτημα II: Στοιχεία και πληροφορίες που πρέπει τουλάχιστον να εξετάζονται στην προβλεπόμενη στο άρθρο 9 έκθεση ασφάλειας

Το παράρτημα II περιέχει τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η έκθεση ασφαλείας η οποία απαιτείται κατά το άρθρο 9 (Μέρος 1: πληροφορίες σχετικά με το σύστημα διαχείρισης και οργάνωσης της μονάδας για την πρόληψη των μεγάλων ατυχημάτων, Μέρος 2: παρουσίαση του περιβάλλοντος της μονάδας, Μέρος 3: περιγραφή της εγκατάστασης, Μέρος 4: αναγνώριση και ανάλυση των κινδύνων ατυχήματος και προληπτικά μέσα, Μέρος 5: μέτρα

προστασίας και επέμβασης για τον περιορισμό των συνεπειών ενός ατυχήματος). Το Μέρος 5 του παραρτήματος αποτελεί το νέο τμήμα της Οδηγίας σε σχέση με την προηγούμενη Οδηγία 82/501/EEC και αφορά την εξέταση των διαχειριστικών συστημάτων και των οργανωτικών παραγόντων. Η ένταξη αυτών των θεμάτων στην έκθεση ασφάλειας υπογραμμίζει το γεγονός ότι στο 95% των μεγάλων ατυχημάτων τα διαχειριστικά σφάλματα αποτελούν τις υποβόσκουσες αιτίες των ατυχημάτων.

Παράρτημα III: Αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 7 και πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9 σχετικά με το σύστημα διαχείρισης και την οργάνωση της μονάδας όσον αφορά την πρόληψη των μεγάλων ατυχημάτων

Το παράρτημα III αφορά τις πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και τους οργανωτικούς παράγοντες που πρέπει να καλύπτει η έκθεση ασφάλειας.

Για την εφαρμογή της Πολιτικής Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης και του Συστήματος Διαχείρισης της Ασφάλειας του φορέα εκμετάλλευσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

A. Η Πολιτική Πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης θα πρέπει να διατυπώνεται εγγράφως και να περιλαμβάνει τους γενικούς στόχους και αρχές δράσης που καθορίζει ο φορέας εκμετάλλευσης για τον έλεγχο των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων.

B. Το Σύστημα Διαχείρισης Επικινδυνότητας (ΣΔΕ) θα πρέπει να ενσωματώνει το τμήμα του γενικού διαχειριστικού συστήματος το οποίο περιλαμβάνει την οργανωτική δομή, τις αρμοδιότητες, τις πρακτικές, τις διαδικασίες, τις διεργασίες και τους πόρους για τον καθορισμό και την εφαρμογή της Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων.

Τα κύρια κεφάλαια του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας σύμφωνα με την οδηγία SEVESO II περιλαμβάνουν τα κάτωθι:

1. Οργάνωση και προσωπικό
2. Προσδιορισμός και αξιολόγηση των κινδύνων μεγάλου ατυχήματος
3. Έλεγχος λειτουργίας και συντήρηση
4. Διαχείριση αλλαγών
5. Πρόγραμμα αντιμετώπισης έκτακτης κατάστασης
6. Παρακολούθηση επιδόσεων
7. Έλεγχοι και επανεξέταση του συστήματος διαχείρισης

Παράρτημα IV: Στοιχεία και πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στα σχέδια έκτακτης ανάγκης που προβλέπονται στο άρθρο 11

Στο παράρτημα IV καθορίζονται οι πληροφορίες που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στα εσωτερικά και στα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης που απαιτούνται βάσει του άρθρου 11. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα εσωτερικά ΣΕΑ τονίζουν τη σχέση μεταξύ της διοίκησης της μονάδας/ εγκατάστασης και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης. Η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα ατυχήματα με πιθανές διασυννοριακές επιπτώσεις καλύπτεται μέσα από τα περιεχόμενα των εξωτερικών ΣΕΑ.

Παράρτημα V: Πληροφοριακά στοιχεία που πρέπει να γνωστοποιούνται στο κοινό κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 1

Στο παράρτημα V απαριθμούνται οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο κοινό σύμφωνα με το άρθρο 13 όπως ονομασίες επικίνδυνων ουσιών που βρίσκονται στη μονάδα και οι οποίες θα μπορούσαν να προξενήσουν μεγάλο ατύχημα, γενικές πληροφορίες σχετικά με τη φύση των κινδύνων μεγάλου ατυχήματος και των ενδεχομένων επιπτώσεων επί του πληθυσμού και του περιβάλλοντος, επαρκείς πληροφορίες για τους τρόπους προειδοποίησης και ενημέρωσης του σχετικού πληθυσμού και τις ενδεδειγμένες ενέργειες σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος, κλπ.

Παράρτημα VI: Κριτήρια για την προβλεπόμενη στο άρθρο 15 παράγραφος 1 Κοινοποίηση ατυχήματος προς την Επιτροπή

Το παράρτημα VI απαριθμεί τα κριτήρια για την αναφορά ατυχημάτων σύμφωνα με τα οποία η ένταξη ενός ατυχήματος στο σύστημα γνωστοποίησης γίνεται όταν η ποσότητα των εμπλεκόμενων επικίνδυνων ουσιών είναι

ίση προς 5% της οριακής ποσότητας της κατηγορίας ανώτερης βαθμίδας (στήλη 3 παράρτημα I) ή έχει τουλάχιστον μία από τις συνέπειες που περιγράφονται στα σημεία 2, 3, 4 και 5 του παραρτήματος VI.

5. Η Οδηγία SEVESO III

Η οδηγία Seveso II, η οποία καλύπτει σήμερα περίπου 10.000 μονάδες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συντέλεσε καθοριστικά στη μείωση της πιθανότητας πρόκλησης χημικών ατυχημάτων και των επιπτώσεών τους. Η οδηγία έπρεπε να τροποποιηθεί λόγω των αλλαγών στο σύστημα ταξινόμησης των επικίνδυνων ουσιών της ΕΕ, στο οποίο παραπέμπει. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το 2008 αποφασίστηκε να ξεκινήσει ευρύτερη επανεξέταση, καθώς η βασική δομή της οδηγίας και οι βασικές της απαιτήσεις είχαν ουσιαστικά παραμείνει αμετάβλητες αφότου εκδόθηκε. Παρόλο που η επανεξέταση κατέδειξε ότι συνολικά οι υφιστάμενες διατάξεις είναι κατάλληλες για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται και ότι δεν απαιτούνται μείζονες αλλαγές, εντοπίστηκαν ορισμένοι τομείς στους οποίους θα ήταν σκόπιμες περιορισμένες τροποποιήσεις, προκειμένου να διασαφηνιστούν και να επικαιροποιηθούν ορισμένες διατάξεις, καθώς και για να βελτιωθεί η εφαρμογή και η δυνατότητα επιβολής, ενώ ταυτόχρονα να διατηρηθεί ή να αναβαθμιστεί το επίπεδο προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος.

Ο κύριος λόγος για την αναθεώρηση της οδηγίας Seveso II είναι η ευθυγράμμιση του παραρτήματος I με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των επικίνδυνων ουσιών και των μειγμάτων (Κανονισμός CLP), για την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ, στον οποίο παραπέμπει η Οδηγία Seveso II. Οι κανόνες CLP οριστικοποιούνται και τίθενται σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2015.

Στις 21/12/2010, η Επιτροπή προχώρησε στην έκδοση μιας πρότασης για την αναθεώρηση της Οδηγίας SEVESO II με σκοπό την εναρμόνισή της με τον Κανονισμό CLP, καθώς και τη διασαφήνιση, βελτίωση ή προσθήκη ορισμένων διατάξεων προκειμένου να διασφαλιστεί καλύτερη, συνεκτικότερη εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας, με σκοπό την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας, απλουστεύοντας όπου είναι δυνατόν τη νομοθεσία και μειώνοντας τον διοικητικό φόρτο.

Οι βασικές τροποποιήσεις που προτάθηκαν από την Επιτροπή περιλαμβάνουν τις κάτωθι:

- Αναφορικά στην εναρμόνιση του παραρτήματος I, δεν είναι δυνατή μια απλή αλλαγή της παραπομπής ή αμφιμονοσήμαντη αντιστοίχιση του παλαιού συστήματος ταξινόμησης και του κανονισμού CLP, κυρίως επειδή, όσον αφορά τους κινδύνους για την υγεία, οι παλαιές κατηγορίες κινδύνου «τοξικό» και «πολύ τοξικό» δεν αντιστοιχούν στη νέα ταξινόμηση κατά CLP «οξεία τοξικότητα», κατηγορίας 1 έως 3, οι οποίες χωρίζονται επιπλέον σε διαφορετικές οδούς έκθεσης (δια του στόματος, του δέρματος, μέσω εισπνοής). Η Επιτροπή προτείνει την επιλογή η οποία διατηρεί το υψηλό επίπεδο προστασίας, καθώς προβλέπει τη συνεκτίμηση των πιθανότερων και σημαντικότερων οδών έκθεσης σε περίπτωση μεγάλου ατυχήματος.
- Αναφορικά στην ενημέρωση του κοινού, προτείνεται η βελτίωση του επιπέδου και της ποιότητας των πληροφοριών και του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιούνται η συγκέντρωση, διαχείριση, διάθεση, επικαιροποίηση και κοινοποίησή τους με αποτελεσματικό και εκλογικευμένο τρόπο. Με τον τρόπο αυτό, η οδηγία θα εναρμονιστεί περισσότερο με τη σύμβαση του Aarhus όσον αφορά την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, θα επικαιροποιηθούν οι διαδικασίες της για να ληφθούν υπόψη η πρόοδος των συστημάτων διαχείρισης πληροφοριών, όπως το Διαδίκτυο, και οι συνεχιζόμενες προσπάθειες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων αυτών, όπως η πρωτοβουλία για το Ενιαίο Σύστημα Πληροφοριών για το Περιβάλλον (SEIS) και η οδηγία INSPIRE (2007/2/ΕΚ).

Οι λοιπές τροποποιήσεις που προτάθηκαν, αποτελούν σχετικά ήσσονες τεχνικές προσαρμογές σε ισχύουσες διατάξεις.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω η νέα αναθεωρημένη Οδηγία 2012/18/ΕΕ (SEVESO III) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου τίθεται σε ισχύ το αργότερο έως την 31η Μαΐου 2015, ενώ η Οδηγία 96/82/ΕΚ (SEVESO II) καταργείται από την 1η Ιουνίου 2015.

Η προσέγγιση της SEVESO III είναι ίδια με την Οδηγία SEVESO II, αντικείμενο της οποίας είναι η θέσπιση κανόνων για την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και τον περιορισμό των συνεπειών τους στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, με στόχο να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας σε όλη την Ένωση με συνεπή και αποτελεσματικό τρόπο.

Οι κυριότερες αλλαγές της SEVESO III σε σχέση με την προηγούμενη Οδηγία SEVESO II περιλαμβάνουν τις κάτωθι:

- Δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα σε θέματα όπως:
 - Ενημέρωση του κοινού
 - Πρόσβαση στη δικαιοσύνη
 - Δημόσια διαβούλευση, συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων
 - Επιθεωρήσεις
- Προσαρμόζεται στις αλλαγές της ενωσιακής νομοθεσίας για την ταξινόμηση των ουσιών και μειγμάτων στην οποία παραπέμπει, με την εφαρμογή του νέου Κανονισμού (ΕΚ)1272/2008 (CLP).
- Περιλαμβάνει τεχνικές τροποποιήσεις για να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές στην ταξινόμηση χημικών ουσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2008, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε Κανονισμό για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία (CLP) των ουσιών και των μειγμάτων, προσαρμόζοντας το σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το νέο διεθνές σύστημα ταξινόμησης χημικών ουσιών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Globally Harmonized System - GHS). Αυτό οδήγησε στην ανάγκη τροποποίησης της Οδηγίας Seveso, καθώς η Οδηγία βασίζεται σε **ευρετήριο επικίνδυνων ουσιών, των οποίων οι κατηγορίες κινδύνου προσδιορίζονται βάσει των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ, οι οποίες καταργούνται από την 1η Ιουνίου 2015 και αντικαθίστανται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 (CLP).**
- Βελτίωση της πρόσβασης των πολιτών σε πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που προκύπτουν από τις δραστηριότητες των γειτονικών μονάδων, καθώς και με το πώς να συμπεριφέρονται σε περίπτωση ατυχήματος.
- Πιο αποτελεσματικοί κανόνες για τη συμμετοχή, από το ενδιαφερόμενο κοινό, στον σχεδιασμό χρήσης γης σχετικά με εγκαταστάσεις Seveso.
- Πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τους πολίτες που δεν έχουν λάβει κατάλληλη πρόσβαση σε πληροφορίες ή συμμετοχή.
- Αυστηρότερα πρότυπα για τις επιθεωρήσεις των μονάδων για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας.

Με την ΚΥΑ 172058/2016 (ΦΕΚ 354/Β/17.2.2016) εναρμονίστηκε η Ελληνική Νομοθεσία με την Οδηγία 2012/18/ΕΕ (Οδηγία SEVESO III) για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών (Αντικατάσταση της υπ. αριθ. 2044/613/2007 ΚΥΑ (Β'376), όπως διορθώθηκε (Β'2259/2007)).